

Plan- og beslutningsprosesser for areal- og transportutvikling

Utvikling av byer og bytransportsystemer planlegges og styres i stor grad gjennom offentlige plan- og beslutningsprosesser og investeringer. Plan- og bygningsloven med tilhørende system og regelverk er et viktig instrument for styring av den fysiske utviklingen, og offentlige instanser planlegger, finansierer, bygger og drifter transportinfrastruktur, kollektivtilbud. Det er avgjørende for at viktige samfunns mål skal nås at plan- og beslutningsprosesser knyttet til utvikling av arealer og transportsystemer er kunnskapsbaserte, effektive, inkluderende og rettferdige, og at de styrer utviklingen i retninger som bidrar til måloppnåelse. Når dette ofte ikke ser ut til å være tilfelle, kan dette forklares med målkonflikter og at systemet er svært komplekst. Ulike politiske organer, offentlige etater og samfunnet for øvrig spiller flere og sterke roller. Alle politiske og administrative nivåer er involvert. Initiativer til utvikling kommer fra ulike private og offentlige aktører. Flere lover, regelverk og systemer for planlegging og beslutninger påvirker. Systemene er hele tiden i utvikling.

ByBy bidrar med forskning om plan- og beslutningssystemene og -prosessene, og hva som påvirker utfallet av prosessene gitt som fysisk utvikling. Dette inkluderer blant annet hvordan målkonflikter påvirker prosesser og utfall og hva som er viktige barrierer mot at det lages planer for arealutvikling og utvikling av transportsystemene som bidrar til måloppnåelse. Vi bidrar med kritisk forskning om hvordan planleggere og andre fagfolk tenker og handler i plan- og beslutningsprosesser, hvilken kunnskap de bruker og ikke bruker, hvilke typer analyser de gjør og hvor god kvaliteten på disse analysene er, hvordan de samhandler med politikerne og hvordan politikerne forholder seg til kunnskapsgrunnlaget produsert av fagfolk. Andre viktige spørsmål dreier seg om hvor sosialt rettferdige slike prosesser er, både med tanke på hvem som inkluderes i prosessene, hvem sine interesser som vurderes og vektlegges og hvem som vinner og taper på de beslutningene som blir tatt. Problemstillinger knyttet til plan- og beslutningsprosesser har alltid vært en naturlig og viktig del av forskningen i ByBy. Flere av våre mest siterte publikasjoner inkluderer eller dreier seg om dette, og det gjør også mange av de pågående prosjektene våre.